

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТАМИ ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ (2018)

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності студентами якістю освітнього процесу Білоцерківського НАУ та визначення ставлення студентів до навчання з метою вдосконалення якості організації освітнього процесу і рівня викладання.

Анкетування проведено в листопаді 2018 року.

Учасники анкетування – студенти економічного факультету усіх курсів бакалаврського і магістерського рівнів вищої освіти. Всього опитано 459 респондентів. Контингент студентів представлено на рисунку 1.

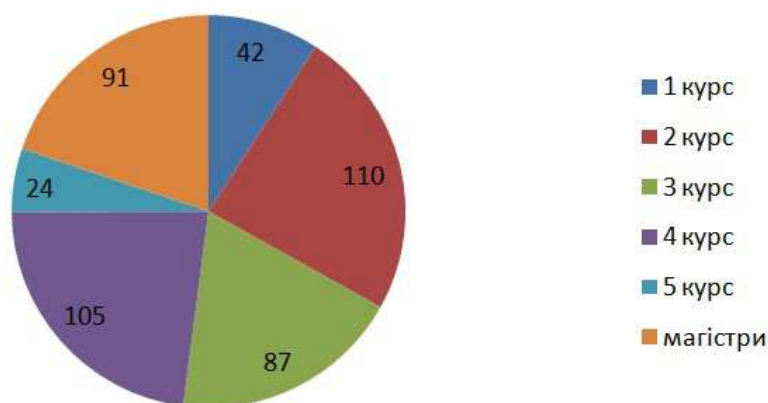

Рис. 1. Контингент респондентів (осіб)

Анкету було поділено на три блоки: організація освітнього процесу, рівень викладання дисциплін і ставлення студента до навчання. Для кожного блоку було визначено критерії оцінювання. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

5 балів – якість проявляється практично завжди;

4 бали – якість проявляється часто;

3 бали – якість проявляється приблизно в 50 % випадків;

2 бали – якість проявляється рідко;

1 бал – якість відсутня.

Результати оцінювання студентами організації освітнього процесу представлено у таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за всіма критеріями є досить високою. Найвищі оцінки студенти поставили за критеріями "задоволеність навчанням за обраною спеціальністю", "організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, зарубіжні лектори, дискусії тощо)", "доступ до програм підготовки,

графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін", "доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки". Найнижче студенти оцінили "співвідношення теоретичної і практичної частини" та "обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)".

Таблиця 1. Оцінювання організації освітнього процесу студентами економічного факультету (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Задоволеність навчанням за обраною спеціальністю	49	37	11	1,5	0	1,5
2	Співвідношення теоретичної і практичної частини	34	43	16	4	1,5	1,5
3	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	36	44	15	3	1	1
4	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	38	42	15	2	1	2
5	Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	38	38	17	4	2	1
6	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, зарубіжні лектори, дискусії тощо)	43	36	14	3	3	1
7	Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	47	35	12	3	2	1
8	Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	48	30	15	3	2	2
9	Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	59	30	7	1	1	2

Загальну оцінку якості освітніх послуг університету по курсах представлено у таблиці 2. Найвищі бали поставили студенти 1 курсу (64 % опитаних оцінили на 5 балів і 31 % на 4 бали) і 3-4 курси (47 % на 5 балів і 45 % на 4-бали).

3 % студентів різних курсів оцінили якість освітніх послуг негативно. Найбільшу частку серед них становлять студенти 2 курсу (6 % від кількості студентів 2-го курсу).

Таблиця 2. Оцінювання якості освітніх послуг університету студентами різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається студент	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	1 курс	64	31	2,5	2,5	0	0
2	2 курс	28	45	14	4	2	7
3	3 курс	47	45	7	0	1	0
4	4 курс	47	45	4	1	1	2
5	5 курс	33	42	17	4	4	0
6	магістри	44	43	11	2	0	0
Всього		43	43	9	2	1	2

Рівень викладання дисциплін студентам було запропоновано оцінити за 10 критеріями (табл. 3). Аналіз результатів показав, що студенти в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін. Найвищими балами оцінено "організованість і підготовленість занять", "доступ до електронних ресурсів університету", "зацікавленість викладачів допомогти студенту", "можливість самоперевірки засвоєних знань, умінь, навичок". Досить високі оцінки отримали категорії "прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання" та "доброзичливість, тактовність, толерантність викладачів до студентів".

Найбільше негативних оцінок отримано за "можливість отримання практичного досвіду професійної діяльності" (9 %). Відтак, необхідно більшу увагу приділити формуванню фахових компетентностей студентів на практичних заняттях, переглянути завдання для самостійної роботи і проходження виробничої практики.

Власне ставлення до навчання студенти оцінювали за такими критеріями: відвідування занять; підготовленість до занять; активність на заняттях; робота на платформі Moodle; участь у конференціях, олімпіадах, наукових гуртках, конкурсах студентських робіт.

Таблиця 3. Оцінювання рівня викладання дисциплін студентами економічного факультету (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Організованість і підготовленість занять	53	40,6	4,5	0,5	0,6	0,7
2	Зацікавленість викладачів навчити і допомогти студенту	44	40	12	2	1	1
3	Забезпеченість навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники, методичні вказівки, презентаційні і роздаткові матеріали)	51	31	12	3	1,5	1,5
4	Доступ до електронних ресурсів університету (е-навчання на платформі Moodle)	54	33	9	2	0,6	1,4
5	Можливість отримання практичного досвіду професійної діяльності (клініки, наукові лабораторії, підприємства, організації, поля, сади, господарства)	40	31	17	6	3	3
6	Взаємозв'язок теоретичних знань з практичними завданнями	42	37	14	3	2	2
7	Доброзичливість, тактовність, толерантність викладачів до студентів	48	31	14	4	1,5	2,5
8	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	42	36	14	3	2	3
9	Організованість самостійної роботи студентів (завдання, методичні вказівки, консультації викладачів)	45	38	12	2	1	2
10	Можливість самоперевірки засвоєних знань, умінь, навичок (контрольні питання, завдання, тести)	48	35	12	2	0,7	2,3

Таблиця 4. Оцінювання власного ставлення до навчання студентами економічного факультету (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Відвідування занять	57	30	9	1	1	2
2	Підготовленість до занять	37	45	15	0,7	1,3	1
3	Активність на заняттях	34	44	17	1,5	1	2,5
4	Робота на платформі Moodle	39	39	16	3	1	2
5	Участь у конференціях, олімпіадах, наукових гуртках, конкурсах студентських робіт	29	30	22	10	7	2

Аналіз результатів (табл. 4) показав, що студенти досить високо оцінюють свою навчальну діяльність. 87 % респондентів вважають, що рівень їх підготовленості до занять можна оцінити 4-5 балами, переважна більшість активні на заняттях та у використанні навчальних ресурсів, розміщених на платформі Moodle. 59 % респондентів відмітили, що є активними учасниками конференцій, олімпіад, наукових гуртків тощо. Частка тих, хто негативно оцінює своє ставлення до навчання, не перевищує 5 %.

Висновки

1. Оцінка студентами економічного факультету організації освітнього процесу за всіма критеріями є досить високою. Загалом 86 % оцінили якість освітніх послуг університету на 4–5 балів.

2. Найвищими (4–5) балами студентами оцінено задоволеність навчанням за обраною спеціальністю (86 %); спрямованість дисципліни на майбутню професію (80 %); залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (80 %), доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін (78 %), доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки (89 %).

3. 3 % студентів різних курсів оцінили якість освітніх послуг негативно. Найбільшу частку серед них становлять студенти 2 курсу (6 % від кількості студентів 2-го курсу).

4. Стосовно рівня викладання дисциплін студенти найбільше задоволені організованістю та підготовленістю занять (93,6 %); доступом до електронних ресурсів університету (87 %); можливістю самоперевірки засвоєних знань, умінь,

навичок (83 %). 78 % респондентів високо оцінили прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання їхніх знань викладачами, а також доброзичливе та тактовне ставлення викладачів до студентів (79 %).

5. Найбільше негативних оцінок студенти поставили за взаємозв'язок теоретичних знань з практичними завданнями (5 %) та можливість отримання практичного досвіду професійної діяльності (9 %), що свідчить про необхідність збільшення практичної складової в навчальних програмах дисциплін, поліпшення їх навчально-методичного забезпечення.

6. Переважна більшість студентів високо оцінюють свою навчальну діяльність – не пропускають занять, добре до них підготовлені, активні. 59 % респондентів відмітили, що є активними учасниками конференцій, олімпіад, наукових гуртків, конкурсів студентських робіт. Частка тих, хто негативно оцінює своє ставлення до навчання, не перевищує 5 %. Саме цій категорії студентів куратори груп мають приділити найбільшу увагу.